

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงประเมินโครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยใช้รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริค ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์วิจัยเชิงประเมินโครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริค ในด้านปฏิกิริยา ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์

1.1 ผลการประเมินด้านปฏิกิริยาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.1.2 ผลการประเมินด้านปฏิกิริยาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.1.2.1 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านเนื้อหา

1.1.2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านวิทยากร

1.1.2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านสถานที่ อาหาร สื่อ

อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่โครงการและบรรยากาศการฝึกอบรม

1.1.2.4 ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าอบรมที่มีต่อโครงการ

1.2 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.2.1 ผลประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.2.2 ผลคะแนนพัฒนาการ

1.3 ผลการวิเคราะห์การประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม

1.3.1 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติการสอน

1.3.2 ผลการประเมินทัศนคติต่อวิชาชีพครู

1.3.3 ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้านพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป

1.4 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

1.4.1 ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ครู และนักเรียน

1.4.2 ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินประสิทธิภาพโรงเรียนตาดีกาด้วยวิธีการ DEA (Data Envelopment Analysis)

ส่วนที่ 3 แนวทางการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์วิจัยเชิงประเมินโครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาติกา
ในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก ในด้าน
ปฏิบัติการ ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์

1.1 ผลการประเมินปฏิบัติการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 326 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.90 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 38.00 ไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 2.10 อายุของผู้เข้าฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.60 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.70 และช่วงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.40 ตามลำดับ ตำแหน่งของผู้เข้าฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 83.70 รองลงมาเป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 3.70 และไม่ได้ระบุตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 12.60 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาสามัญผู้เข้าฝึกอบรมพบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 60.10 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 24.20 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 9.20 ส่วนระดับการศึกษาศาสนา พบว่า ส่วนใหญ่จบระดับชั้นชานาวิยะห์ คิดเป็นร้อยละ 63.80 รองลงมาคือ ระดับชั้นมูตาว์ซซีฎาะฮ์ คิดเป็นร้อยละ 17.50 และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.60 ผู้เข้าฝึกอบรมส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนตาติกา 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.60 รองลงมาคือ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.80 และ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.00 ส่วนประสบการณ์การอบรมพัฒนาศักยภาพครูสอนตาติกาส่วนใหญ่มีประสบการณ์การอบรม 1-5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 86.50 รองลงมา 6-10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90 และไม่ได้ระบุ คิดเป็นร้อยละ 12.60 ดังผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าฝึกอบรม (n=326)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	1) ชาย	124	38.00
	2) หญิง	195	59.90
	3) ไม่ได้ระบุ	7	2.10
2. อายุ	1) ต่ำกว่า 20 ปี	29	8.90
	2) 20-30 ปี	191	58.60
	3) 31-40 ปี	61	18.70
	4) 41-50 ปี	34	10.40
	5) 51-60 ปี	4	1.20
	6) ไม่ได้ระบุ	7	2.10

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าฝึกอบรม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ข้อมูลทั่วไป
3. ตำแหน่ง	1) ครูผู้สอน	273	83.70
	2) ผู้บริหาร	12	3.70
	3) ไม่ได้ระบุ	41	12.60
4. ระดับการศึกษาสามัญ	1) ม.3	30	9.20
	2) ม.6	196	60.10
	3) ปริญญาตรี	79	24.20
	4) สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.60
	5) ไม่ได้ระบุ	19	5.90
5. ระดับการศึกษาศาสนา	1) อิบตีดาอียะฮ์	8	2.50
	2) มุตะวัซซีฎาะฮ์	57	17.50
	3) ชานาวียะห์	208	63.80
	4) ปริญญาตรี	28	8.60
	5) ไม่ได้ระบุ	25	7.70
6. ประสบการณ์ในการสอนตาดีกา	1) น้อยกว่า 1 ปี	4	1.20
	2) 1-5 ปี	201	61.60
	3) 6-10 ปี	65	19.80
	4) 11-15 ปี	23	7.00
	5) 16-20 ปี	12	4.00
	6) มากกว่า 20 ปี	6	1.80
	7) ไม่ได้ระบุ	15	4.60
7. ประสบการณ์การอบรมพัฒนา ศักยภาพครูสอนตาดีกา	1) 1-5 ครั้ง	282	86.50
	2) 6-10 ครั้ง	3	0.90
	3) มากกว่า 10 ครั้ง	0	0.00
	4) ไม่ได้ระบุ	41	12.60

1.1.2 ผลการประเมินปฏิกริยาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านสถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่โครงการ และบรรยากาศการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.11 รองลงมาคือ ความพึงพอใจด้านวิทยากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25 และความพึงพอใจด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.18 ดังผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการประเมินปฏิกริยาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (n=326)

การประเมินปฏิกริยา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา	4.21	1.18	มาก
2. ด้านวิทยากร	4.23	1.25	มาก
3. ด้านสถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่โครงการและบรรยากาศการฝึกอบรม	4.25	1.11	มาก
ความพึงพอใจในภาพรวม	4.23	1.18	มาก

1.1.2.1 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านเนื้อหา

ผลการประเมินความพึงพอใจด้านเนื้อหาภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.24 รองลงมาคือด้านเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อและเนื้อหาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14 และด้านเนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้เข้ารับการอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.17

ด้านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรม ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเนื้อหาด้านจิตวิทยาสำหรับเด็กเล็กและเด็กประถม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.15 รองลงมาคือเนื้อหาด้านธรรมชาติการเรียนรู้การสอนอิสลามศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 และเนื้อหาด้านการฝึกปฏิบัติการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.19

ด้านเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อและเนื้อหาที่กำหนด ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเนื้อหาด้านการฝึกปฏิบัติการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.09 รองลงมาคือเนื้อหาด้านการออกแบบสื่อการเรียนการสอนตาติกา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 และเนื้อหาด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14

ด้านเนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้เข้ารับการอบรม ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจคือเนื้อหาด้านตาติกาในโลกอิสลามยุคใหม่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.30 รองลงมาคือเนื้อหาด้านจิตวิทยาเด็กเล็กและเด็กประถม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.26 และเนื้อหาด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14 ดังผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านเนื้อหา

รายการคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
<u>ด้านเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อ/เนื้อหาที่กำหนด</u>	4.20	1.14	มาก
1. ธรรมชาติการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	3.99	1.06	มาก
2. ตาติกาในโลกอิสลามยุคใหม่	4.08	1.21	มาก
3. จิตวิทยาเด็กเล็กและเด็กประถม	4.27	1.24	มาก
4. เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ	3.99	1.06	มาก
5. การเขียนแผนการสอน	4.05	1.18	มาก
6. การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.19	1.24	มาก
7. การออกแบบสื่อการเรียนการสอนตาติกา	4.43	1.00	มาก
8. การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.40	1.14	มาก
9. การฝึกปฏิบัติการสอน	4.44	1.09	มาก
<u>ด้านเนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้เข้ารับการอบรม</u>	4.19	1.17	มาก
1. ธรรมชาติการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	4.25	1.13	มาก
2. ตาติกาในโลกอิสลามยุคใหม่	4.29	1.30	มาก
3. จิตวิทยาเด็กเล็กและเด็กประถม	4.28	1.26	มาก
4. เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ	4.14	0.94	มาก
5. การเขียนแผนการสอน	4.17	1.14	มาก
6. การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.27	1.14	มาก
7. การออกแบบสื่อการเรียนการสอนตาติกา	4.05	1.04	มาก
8. การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.13	1.35	มาก
9. การฝึกปฏิบัติการสอน	4.20	1.27	มาก

ตารางที่ 8 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านเนื้อหา (ต่อ)

รายการคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านเนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรม	4.26	1.24	มาก
1. ธรรมชาติการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	4.32	1.03	มาก
2. ตาดีกาในโลกอิสลามยุคใหม่	4.25	1.23	มาก
3. จิตวิทยาเด็กเล็กและเด็กประถม	4.36	1.15	มาก
4. เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ	4.14	1.24	มาก
5. การเขียนแผนการสอน	4.22	1.38	มาก
6. การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.29	1.29	มาก
7. การออกแบบสื่อการเรียนการสอนตาดีกา	4.19	1.28	มาก
8. การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.28	1.40	มาก
9. การฝึกปฏิบัติการสอน	4.31	1.19	มาก

1.1.2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านวิทยากร

ผลความพึงพอใจด้านวิทยากรภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ระยะเวลาและจำนวนวิทยากร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.27 รองลงมาคือด้านวิทยากรมีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้และการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.29 และด้านวิทยากรมีความชำนาญและรอบรู้ในเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.19

ด้านความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ระยะเวลาและจำนวนวิทยากร ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจวิทยากรที่บรรยายเนื้อหาตาดีกาในโลกอิสลามยุคใหม่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.24 รองลงมาคือวิทยากรที่บรรยายเนื้อหาการวัดประเมินผลการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.31 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับวิทยากรที่บรรยายเนื้อหาการฝึกปฏิบัติการสอน

ด้านวิทยากรมีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้/การจัดกิจกรรม ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจวิทยากรที่บรรยายเนื้อหาการวัดประเมินผลการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.47 รองลงมาคือวิทยากรที่บรรยายเนื้อหาธรรมชาติการเรียนการสอนอิสลามศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.16 และวิทยากรที่บรรยายเนื้อหาการฝึกปฏิบัติการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.37

ด้านวิทยากรมีความชำนาญและรอบรู้ในเนื้อหา ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจวิทยากรที่บรรยายเนื้อหาการออกแบบสื่อการเรียนการสอนตาติกา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.13 รองลงมาคือวิทยากรที่บรรยายเนื้อหาการวัดประเมินผลการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.22 และวิทยากรที่บรรยายเนื้อหาการฝึกปฏิบัติการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.09 ดังผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านวิทยากร

รายการคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
<u>ด้านวิทยากรมีความชำนาญ/รอบรู้ในเนื้อหา</u>	4.18	1.19	มาก
1. ธรรมชาติการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	4.05	1.04	มาก
2. ตาติกาในโลกอิสลามยุคใหม่	4.06	1.25	มาก
3. จิตวิทยาเด็กเล็ก-ประถม	4.08	1.39	มาก
4. เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ	4.10	1.13	มาก
5. การเขียนแผนการสอน	4.09	1.17	มาก
6. การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.07	1.30	มาก
7. การออกแบบสื่อการเรียนการสอนตาติกา	4.43	1.13	มาก
8. การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.42	1.22	มาก
9. การฝึกปฏิบัติการสอน	4.32	1.09	มาก
<u>ด้านวิทยากรมีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้/การจัดกิจกรรม</u>	4.24	1.29	มาก
1. ธรรมชาติการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	4.29	1.16	มาก
2. ตาติกาในโลกอิสลามยุคใหม่	4.21	1.34	มาก
3. จิตวิทยาเด็กเล็ก-ประถม	4.16	1.24	มาก
4. เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ	4.25	1.20	มาก
5. การเขียนแผนการสอน	4.25	1.31	มาก
6. การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.17	1.27	มาก
7. การออกแบบสื่อการเรียนการสอนตาติกา	4.21	1.26	มาก
8. การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.35	1.47	มาก
9. การฝึกปฏิบัติการสอน	4.27	1.36	มาก
<u>ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ระยะเวลาและจำนวนวิทยากร</u>	4.28	1.27	มาก
1. ธรรมชาติการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	4.29	1.19	มาก
2. ตาติกาในโลกอิสลามยุคใหม่	4.33	1.24	มาก
3. จิตวิทยาเด็กเล็ก-ประถม	4.28	1.35	มาก
4. เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ	4.29	1.35	มาก
5. การเขียนแผนการสอน	4.21	1.31	มาก

ตารางที่ 9 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านวิทยากร (ต่อ)

รายการคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
6. การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.22	1.25	มาก
7. การออกแบบสื่อการเรียนการสอนตาดีกา	4.24	1.22	มาก
8. การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.31	1.31	มาก
9. การฝึกปฏิบัติการสอน	4.31	1.23	มาก

1.1.2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจด้านสถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์
เจ้าหน้าที่โครงการและบรรยากาศการฝึกอบรม

ผลความพึงพอใจด้านสถานที่อาหารสื่ออุปกรณ์เจ้าหน้าที่โครงการและบรรยากาศการฝึกอบรมภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านบรรยากาศในการอบรมและภาพรวมของการอบรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.27 รองลงมาคือ สถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 และด้านเจ้าหน้าที่โครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.06

ด้านบรรยากาศในการอบรมและภาพรวมของการอบรม ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่พึงพอใจประเด็นการได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.23 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับการนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือประเด็นนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.28 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับประเด็นความประทับใจในการฝึกอบรมโดยรวม

ด้านสถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจคือประเด็นครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ เช่นโต๊ะ เก้าอี้ ระบบภาพและเสียง อื่นๆ ที่ใช้ในการจัดโครงการมีความเหมาะสมเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 รองลงมาคือประเด็นอาหารมีความเหมาะสม รับประทานได้อย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 และประเด็นสถานที่ในการจัดอบรมมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93

และด้านเจ้าหน้าที่โครงการ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจประเด็นการบริการด้วยความสุภาพและด้วยไมตรีจิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 รองลงมาคือประเด็นการบริการด้วยความกระตือรือร้นรวดเร็วฉับไว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.10 และประเด็นความรู้ความสามารถในการบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 ดังผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการประเมิน ด้านความเหมาะสมด้านสถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่
โครงการและบรรยากาศการฝึกอบรม

รายการคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
<u>ด้านสถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่โครงการ และ บรรยากาศการฝึกอบรมและภาพรวมของการอบรม</u>	4.25	1.11	มาก
1. สถานที่ อาหาร สื่อ อุปกรณ์	4.17	1.03	มาก
1.1 สถานที่ในการจัดอบรมมีความเหมาะสม	4.26	0.93	มาก
1.2 ครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ และเสียงอื่น ๆ ที่ใช้ในการจัด โครงการมีความเหมาะสมเพียงพอ	4.31	1.01	มาก
1.3 สื่อที่ใช้จัดกิจกรรมมีความทันสมัย	4.17	0.96	มาก
1.4 มีการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าและอย่างทั่วถึง	3.98	1.12	มาก
1.5 มีป้าย/สัญลักษณ์ ที่แสดงจุดจัดกิจกรรมหรือให้บริการ อย่างชัดเจน	4.10	1.08	มาก
1.6 อาหารมีความเหมาะสม รับประทานได้อย่างเพียงพอ	4.27	0.97	มาก
1.7 อาหารว่างมีเหมาะสมและเพียงพอ	4.20	1.09	มาก
1.8 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมหรือการให้บริการมีความยืดหยุ่น สามารถปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้	4.07	1.06	มาก
2. เจ้าหน้าที่โครงการ	4.16	1.06	มาก
2.1 ความเหมาะสมในการแต่งกาย/บุคลิก/การให้บริการ	4.13	1.12	มาก
2.2 บริการด้วยความสุภาพ และด้วยไมตรีจิต	4.20	1.01	มาก
2.3 บริการด้วยความกระตือรือร้นรวดเร็วฉับไว	4.18	1.10	มาก
2.4 ความรู้ความสามารถในการบริการ เช่น การตอบ คำถามชี้แจงข้อสงสัยให้คำแนะนำต่าง ๆ	4.14	1.00	มาก
3. บรรยากาศในการอบรมและภาพรวมของการอบรม	4.42	1.27	มาก
3.1 บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งใจไว้	4.22	1.30	มาก
3.2 ได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรม	4.48	1.23	มาก
3.3 ได้เครือข่ายและมิตรภาพที่ดีจากผู้เข้าอบรม	4.41	1.26	มาก
3.4 สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้	4.48	1.27	มาก
3.5 สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.45	1.28	มาก
3.6 ความประทับใจในการฝึกอบรมโดยภาพรวม	4.45	1.26	มาก

1.1.2.4 ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าอบรมที่มีต่อโครงการเพื่อเป็นข้อมูลให้ทางคณะ
ศึกษาศาสตร์พัฒนาโครงการในครั้งต่อไป

- อยากให้โครงการนี้จัดขึ้นทุกปีเพื่อพัฒนาศักยภาพครูตาดีกาต่อไปอย่างต่อเนื่อง
อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 27.43)
- ในการทำสื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่โรงเรียนตาดีกาไม่มีงบประมาณ ทั้งนี้
อยากให้ทางรัฐสนับสนุนด้านการเรียนการสอน เช่น หนังสือ สื่อสื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์
การกีฬา รวมถึงงบประมาณในการทำโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียน (ร้อยละ 12.19)
- อยากให้มีการใช้หนังสือเรียนเหมือนกันทุกตาดีกา และอยากให้ทางรัฐสนับสนุน
หนังสือเรียนให้แก่ักเรียน (ร้อยละ 11.94)
- โครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็น
กิจกรรมที่ดีได้พัฒนาครูตาดีกาทำให้ครูมีพัฒนาการด้านการสอนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 8.68)
- อยากให้มีการจัดกิจกรรมนิทรรศการวิชาการที่เกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนการสอน
ของตาดีกาเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนตาดีกาได้มาเรียนรู้ในห้องเรียน (ร้อยละ 8.53)
- ควรปรับเวลาในการอบรมไม่ให้มากเกินไปอาจทำให้ผู้เข้าอบรมรู้สึกเหนื่อยล้า
โดยเฉพาะเวลากลางคืน (ร้อยละ 7.30)
- อยากให้ชั่วโมงการอบรมความรู้ด้านจิตวิญญาณความเป็นครูให้เพิ่มขึ้น เพราะครู
ตาดีกาสส่วนใหญ่ไม่ได้จบวุฒิทางการศึกษาโดยตรง (ร้อยละ 6.09)
- อยากให้ทางโครงการรับจำนวนผู้เข้าอบรมให้เพิ่มขึ้น เนื่องจากครูตาดีกาบางแห่ง
อยากเข้าร่วมอบรมแต่ไม่พอกับจำนวนโควตาอยากให้ทุก ๆ คนที่เป็นครูได้มาอบรมและเปิดโอกาส
สำหรับครูตาดีกาที่ยังไม่เคยเข้าร่วมโครงการ (ร้อยละ 6.08)
- ในการอบรม ถ้าเป็นไปได้อยากให้สื่อสารด้วยภาษามลายูเพราะเวลาสอนจริงครู
ส่วนใหญ่จะพูดภาษามลายู (ร้อยละ 3.65)
- อยากให้มีการจัดกิจกรรมนิทรรศการวิชาการที่เกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนการสอน
ของตาดีกาเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนตาดีกาได้มาเรียนรู้ในห้องเรียน (ร้อยละ 3.65)
- ควรมีการนิเทศติดตามผลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ (ร้อยละ 3.04)
- อยากให้พัฒนาครูตาดีกา 2 แบบ คือ สำหรับครูตาดีกาที่ยังไม่เคยเข้าโครงการ
อบรมและสำหรับครูตาดีกาที่เคยผ่านการอบรมแล้วเพื่อพัฒนาศักยภาพครูตาดีกาในขั้นที่สูงขึ้น
(ร้อยละ 1.42)

1.2 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรม

1.2.1 ผลประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรม ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการอบรม พบว่า คะแนนก่อนอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.80 และคะแนนหลังอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.56 พบว่า คะแนนหลังการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.80 ภายหลังจากการอบรมผู้เข้าฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม ดังผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างคะแนนก่อนและหลังการอบรม

คะแนน	n	Mean	S.D.	Paired Differences		t	df	Effect size
				Mean	S.D.			
ก่อนอบรม	457	20.83	5.80	7.20	5.74	26.92*	456	1.80
หลังอบรม	457	28.04	3.56					

1.2.2 ผลของคะแนนพัฒนาการ

ผลคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้รับมีคะแนนพัฒนาการหลังการอบรมสูงกว่าก่อนอบรม จากคะแนนพัฒนาการแสดงให้เห็นว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนมากขึ้น โดยมีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 34.29 ผู้เข้าฝึกอบรมทุกคนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นมากหรือน้อยแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจในการเรียน และความถนัดของผู้เข้าฝึกอบรมแต่ละคน เมื่อพิจารณาผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีคะแนนพัฒนาการระดับปานกลางขึ้นไปพบว่ามีจำนวนรวมร้อยละ 71.53 ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้เข้าฝึกอบรมที่มีคะแนนพัฒนาการหลังการอบรมแต่ละระดับพัฒนาการ

เกณฑ์คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์	ระดับพัฒนาการ	ผู้เข้าอบรม (คน)	ร้อยละ
76 - 100	พัฒนาการระดับสูงมาก	3	0.70
51 - 75	พัฒนาการระดับสูง	100	23.53
26 - 50	พัฒนาการระดับปานกลาง	201	47.30
1 - 25	พัฒนาการระดับต้น	121	28.47
	รวม	425	100.00

1.3 ผลการวิเคราะห์การประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม

1.3.1 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติหลังการอบรม

ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติหลังการอบรมของผู้เข้าอบรมโครงการ เสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 176 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 25 คน เพื่อนครู จำนวน 25 คน และผู้เข้าฝึกอบรม จำนวน 126 คน พบว่า ภาพรวมมีทักษะการปฏิบัติ หลังการอบรมอยู่ในระดับการปฏิบัติเป็นบ่อยครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อม ก่อนเข้าสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 รองลงมาคือ สามารถ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.74 และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.02 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 ดังผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติหลังการอบรม

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	3.29	0.76	เป็นบางครั้ง
2. ครูเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสอน	4.07	0.65	บ่อยครั้ง
3. ครูมีการนำเข้าสู่บทเรียนได้น่าสนใจ	3.99	0.77	บ่อยครั้ง
4. ครูมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.96	0.81	บ่อยครั้ง
5. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับ ผู้เรียน	4.03	0.74	บ่อยครั้ง
6. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างกิจกรรมการ เรียนรู้	4.02	0.69	บ่อยครั้ง
7. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์การนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3.98	0.89	บ่อยครั้ง
8. ครูมีการกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจในการ เรียนมากขึ้น	3.97	0.58	บ่อยครั้ง
9. ครูมีเทคนิคการสอนที่หลากหลายให้สอดคล้องกับความ สนใจของผู้เรียน	3.86	0.81	บ่อยครั้ง
10. ครูเลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์	3.57	0.88	บ่อยครั้ง
11. ครูใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียนและกิจกรรมการ เรียนรู้	3.68	0.78	บ่อยครั้ง

ตารางที่ 13 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติหลังการอบรม (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
12. ครูมีการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อการผลิตสื่อการสอน	3.49	0.77	เป็นบางครั้ง
13. ครูสามารถควบคุมบรรยากาศในชั้นเรียนได้	3.84	0.85	บ่อยครั้ง
14. ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนได้สวยงาม มีมุมต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.54	0.78	บ่อยครั้ง
15. ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	3.79	0.82	บ่อยครั้ง
การปฏิบัติโดยรวม	3.81	0.77	บ่อยครั้ง

1.3.2 ผลการประเมินทัศนคติต่อวิชาชีพครู

ผลการประเมินทัศนคติต่อวิชาชีพครูของผู้เข้าอบรมโครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาติกาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ภาพรวมมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูหลังการอบรมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่สมัครใจที่จะเป็นครูสอนตาติกา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 รองลงมาคือ มั่นใจว่าอาชีพครูตาติกาช่วยให้ครูตาติกา มองโลกในแง่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 และนับถือในความเสียสละของครูตาติกาที่มีต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 ตามลำดับ ดังผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการประเมินทัศนคติต่อวิชาชีพครู

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. ครูมั่นใจว่าครูตาติกาเป็นอาชีพที่ดี	4.67	0.60	ดีมาก
2. ครูมั่นใจว่าอาชีพครูตาติกาช่วยให้ท่านมองโลกในแง่ดี	4.72	0.61	ดีมาก
3. ครูสมัครใจที่จะเป็นครูสอนตาติกา	4.79	0.46	ดีมาก
4. ครูมั่นใจว่าท่านจะเป็นครูที่ดีต่อไปในอนาคต	4.45	0.63	ดี
5. ครูนับถือในความเสียสละของครูตาติกาที่มีต่อสังคม	4.71	0.46	ดีมาก
6. ครูมีความสุขในการประกอบอาชีพครูสอนตาติกา	4.55	0.63	ดีมาก
7. ครูมั่นใจว่าความสามารถของท่านสามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนได้	4.29	0.68	ดี
8. ครูมั่นใจว่าอาชีพครูตาติกาจะเป็นอาชีพที่ดีในอนาคตของท่าน	4.46	0.76	ดี

ตารางที่ 14 ผลการประเมินทัศนคติต่อวิชาชีพรูสอน (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
9. ครูสนับสนุนและให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจที่จะประกอบอาชีพครูสอน ตาติกา	4.19	0.62	ดี
10. ครูมักจะให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานที่ท้อแท้หรือมีปัญหาในด้าน การสอน	4.52	0.63	ดีมาก
11. ครูมั่นใจว่าอาชีพครูตาติกาเป็นอาชีพที่ท่านได้ใช้ความรู้และ ความสามารถได้อย่างเต็มที่	4.51	0.68	ดีมาก
12. ครูคิดว่าครูสอนตาติกาเป็นอาชีพที่มีอุดมการณ์และ จุดมุ่งหมายชัดเจน	4.51	0.65	ดีมาก
13. ครูคิดว่าครูตาติกาเป็นอาชีพที่มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับใน สังคม	4.42	0.72	ดี
14. ครูคิดว่าการสั่งสอนและให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นงานที่น่า ภูมิใจอย่างยิ่ง	4.52	0.65	ดีมาก
15. ครูคิดว่าอาชีพครูตาติกาฝึกให้ท่านเป็นคนดี ซื่อสัตย์ เสียสละ และอดทน	4.54	0.60	ดีมาก
16. ครูคิดว่าการเป็นครูตาติกาฝึกให้ท่านเป็นคนรอบคอบและ แก้ไขปัญหาได้	4.44	0.57	ดี
17. ครูคิดว่าการแก้ปัญหาขณะสอนเป็นเรื่องสนุกและท้าทาย ความสามารถ	4.06	0.79	ดี
18. ครูคิดว่าครูตาติกาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้ อยู่ในแนวทางของศาสนา	4.66	0.63	ดีมาก
19. ครูภูมิใจที่เป็นครูสอนตาติกาโดยไม่หวังสิ่งอื่นใดนอกจากผล บุญทางจิตใจ	4.60	0.52	ดีมาก
20. ครูคิดว่าการอบรมหรือดูงานเกี่ยวกับการสอนเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ทำให้ท่านอยากเข้าร่วมด้วย	4.56	0.69	ดีมาก
โดยรวม	4.51	0.63	ดีมาก

1.3.3 ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้านพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม

โครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาติกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนใต้ จัดตั้งขึ้นเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านอิสลามศึกษาเพื่อพัฒนาตาติกา บุคลากรและนักเรียน อย่างมีคุณภาพ อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาในตาติกา ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ที่มุ่งเน้น ภาควิชาปฏิบัติศาสนกิจและการอ่านอัลกุรอาน ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิด อ่าน เขียนและปฏิบัติศาสนกิจได้ ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อติดตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการ อบรม พบว่าผู้เข้าอบรมมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็น ต่าง ๆ ดังนี้

1.3.3.1 ด้านจิตวิทยาสำหรับเด็กเล็กและเด็กประถม

จากการสอบถามครูสอนตาติกาที่ได้เข้าร่วมโครงการฯ หลังจาก ที่ได้เข้าร่วมโครงการแล้วในด้านจิตวิทยาสำหรับเด็กเล็กและเด็กประถม พบว่า ผู้เข้าอบรมได้นำ ความรู้ด้านจิตวิทยาสำหรับเด็กเล็กและเด็กประถมมาใช้ในการสอนเพื่อให้นักเรียนสนใจในการเรียน ซึ่งจิตวิทยาสำหรับเด็กทำให้ครูใส่ใจนักเรียนมากขึ้นและเห็นการพัฒนาการของนักเรียนไปด้วย ดังการ ให้สัมภาษณ์ของครูตาติกา กล่าวว่า

“จากที่ได้เข้าอบรมในด้านจิตวิทยาสำหรับเด็ก ทำให้ครูได้นำความรู้มาใช้ จริงในการสอนว่าเราจะสอนนักเรียนอย่างไรให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน ไม่เครียด ไม่ง่วง”

“เราได้นำหลักจิตวิทยามาใช้ในการสอน เช่น การใช้คำพูดที่สุภาพ พูดแล้ว ทำให้เด็กกล้าที่จะพูดกับครู หลีกเลี่ยงการใช้คำพูดที่รุนแรง ไม่ดี ที่ทำให้เด็กสะเทือนจิตใจ”

“หลักจิตวิทยาสำหรับเด็กทำให้ครูได้รู้จักนักเรียนของตนเองมากขึ้น อย่างเช่น เราพบว่านักเรียนคนนี้ขาดเรียนบ่อย ครูก็ต้องหาวิธีการแก้ปัญหาว่าทำไมนักเรียน คนนี้จึงขาดเรียนบ่อย อาจจะมีปัญหาจากที่บ้านหรือไม่ ซึ่งนั่นก็เป็นหน้าที่ของเราด้วยที่ต้อง พัฒนานักเรียนให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น”

1.3.3.2 ด้านเทคนิคการสอน

พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรมด้านด้านเทคนิคการสอน พบว่า ผู้เข้าอบรมมีการพัฒนาเทคนิคการสอนมากขึ้น มีการปรับปรุงด้านเทคนิคการสอนให้ครูมี วิธีการสอนที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการพูดคุยตอบคำถามกับนักเรียน และเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติมากขึ้น ดังการให้สัมภาษณ์ของครูตาติกา กล่าวว่า

“ผลที่ได้จากการอบรมในครั้งนี้ ทำให้ดิฉันได้นำความรู้มาใช้โดยเฉพาะใน ด้านเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ที่สำคัญที่สุดคือต้องมีกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียน สนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น”

“หลังจากที่เข้ารับการอบรมแล้ว สิ่งแรกที่ได้ทำหลังจากกลับจากอบรม คือ ประชุมครูในโรงเรียนตาติกา จากนั้นพัฒนาเด็กนักเรียน มีการปรับปรุงด้านเทคนิคการสอน ให้ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ให้มีการพูดคุย ตอบ คำถามกับนักเรียน”

“เทคนิคการสอนก็ได้ใช้มากขึ้น จากแต่ก่อนใช้การบรรยายอย่างเดียว พอ มาอบรมก็ได้ใช้รูปแบบการสาธิต หรือการปฏิบัติมากขึ้น”

“จากที่เข้าอบรมเรานำความรู้มาใช้ได้หลายอย่าง ในด้านเทคนิคการสอน ก็จะสอนแบบหลากหลายวิธี เช่น การสาธิตให้นักเรียนดูแล้วทำตาม การแสดงบทบาทสมมติ สำหรับเด็กโต เพื่อให้เด็กเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้นและสนุกกับการเรียน”

“จากการอบรมได้ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการสอน แต่ก่อนจะเป็นการบรรยาย อย่างเดียว การอบรมได้ใช้วิธีการสาธิตให้นักเรียนดู ให้ท่องจำ ก่อนสอนจะมีการตั้งคำถาม ก่อนเรียนเสมอ”

“นำความรู้จากการอบรมมาปรับใช้ในการสอน อย่างเช่น เทคนิคการสอน ทั้งนี้ต้องดูเนื้อหาที่เราจะสอนให้สอดคล้องกันว่าควรใช้เทคนิคการสอนแบบใด เช่น การสอน แบบเกม ทำให้นักเรียนสนุกกับการเรียน ไม่เครียด”

1.3.3.3 ด้านการเขียนแผนการสอน

พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรมด้านการเขียนแผนการสอน พบว่า ผู้เข้าอบรมมีการทำแผนการสอนมากขึ้น ซึ่งต่างไปจากเดิมที่ทำเป็นโครงร่างแต่ไม่ได้สมบูรณ์ นักแต่เมื่อกลับจากการอบรมครูได้ทำแผนการสอนโดยลงรายละเอียดที่จะสอน มีขั้นตอน กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียด ซึ่งส่วนใหญ่แล้วครูตาติกา มักจะเขียนเป็นภาษายาวี (ภาษามลายู) เพื่อต่อการทำความเข้าใจในการสอน ดังการให้สัมภาษณ์ของครูตาติกา กล่าวว่า

“เวลาสอนเด็กนักเรียนเมื่อมีแผนการสอน ทำให้เรารู้จุดประสงค์ที่เราจะ สอนให้กับเด็กนักเรียน”

“หลังจากที่เข้าอบรมแล้ว เราได้นำความรู้มาใช้ได้หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็น การเขียนแผนการสอนก็จะมีกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ชื่นนำให้เด็กดูอาร์ ร้องเพลงอนาซิด เป็นต้น ชั้นสอนครูก็จะอธิบายและให้เด็กมีส่วนร่วมการเรียน ชั้นสรุปให้เด็กกับครูสรุปพร้อม กัน มีใบงานให้นักเรียนทำ เช่น การบ้าน แบบฝึกหัด”

“ก่อนเข้ามาอบรมก็จะสอนตามแบบคนส่วนใหญ่คือ เข้าห้องเขียนบน กระดาษแล้วสอน แต่หลังจากที่ดิฉันมาอบรมก็ได้รู้ถึงความสำคัญของแผนการสอน เพื่อให้รู้ ถึงจุดประสงค์ที่จะเข้าสอน เวลาสอนเป็นขั้นตอนกระบวนการ และมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ ทำและสนุกกับการเรียน”

“บุคลากรที่ตาดีกาของเราและตัวดิฉันเองไม่ค่อยมีความรู้เรื่องการทำแผนการสอนเลย ถือว่าเป็นประโยชน์ให้กับตัวดิฉันและเพื่อน ๆ บุคลากรในตาดีกามาก ๆ”

1.3.3.4 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรมด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า ครูตาดีกาที่ได้เข้าร่วมโครงการมีการเปลี่ยนแปลงในด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในทางที่ดีขึ้น มีการจัดห้องเรียนใหม่โดยการจัดโต๊ะ เก้าอี้ จัดให้มีมุมความรู้ในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และเน้นความสะอาดในห้องเรียนรวมถึงการสร้างบรรยากาศให้อบอุ่น ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ดังการให้สัมภาษณ์ของครูตาดีกา กล่าวว่า

“ได้จัดห้องเรียนใหม่โดยจัดโต๊ะเป็นรูปตัวยู เพื่อให้นักเรียนได้เห็นหน้าเพื่อนๆ ทุกคนและทำให้ในการสอนนักเรียนมีความตั้งใจเรียนมากขึ้น กล้าที่จะตอบคำถาม”

“มีการจัดห้องเรียนเน้นเรื่องความสะอาด ความสะอาดสบาย เพื่อให้ นักเรียนสนใจเรียนมากยิ่งขึ้นและสร้างบรรยากาศให้อบอุ่นให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน”

“มีการจัดห้องเรียนให้น่าเรียนโดยศึกษาจากการเข้าอบรมและนำไปปฏิบัติจริง เช่น จัดห้องเรียนให้มีสีล้นที่หน้าดูสบายตา มีมุมสื่อการสอนบางประเภทและให้นักเรียนความสะอาดในห้องเรียน”

1.3.3.5 ด้านการออกแบบสื่อการสอน

พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรมด้านการออกแบบสื่อการสอน พบว่า ผู้เข้าอบรมมีการเปลี่ยนแปลงในด้านการออกแบบสื่อ สร้างสื่อการสอนในทางที่ดีขึ้น สื่อมีลักษณะที่เร้าความสนใจและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นและเกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียน ดังการให้สัมภาษณ์ของครูตาดีกา กล่าวว่า

“เมื่อเราใช้สื่อในการสอนเด็กจะกระตือรือร้นขึ้น สามารถนำมาพัฒนาตนเองและเพื่อนครูตาดีกาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ”

“จากการมาอบรมได้สร้างสื่อการสอน ซึ่งส่วนใหญ่จะสร้างสื่อที่เป็นรูปภาพ เนื่องจากเด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจ ชอบและจำง่าย”

“หลังจากกลับจากอบรม ก็มีการทำสื่อโดยจะเน้นให้มีรูปภาพมากกว่า เพราะทำให้เด็กเกิดความสนใจ และจำได้เร็วกว่า ซึ่งในแต่ละสัปดาห์เด็กๆ ก็จะถามว่าวันนี้ครูมีสื่ออะไรบ้างให้พวกเขาได้ดู”

“ด้านการออกแบบสื่อการสอน ส่วนใหญ่จะใช้บัตรคำ รูปภาพ หนังสือนิทาน ให้นักเรียนดูบ้าง ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องดูเนื้อหาที่เราจะสอนด้วยว่าเหมาะกับการใช้สื่อแบบใด”

1.3.3.6 ด้านการวัดและประเมินผล

พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรมด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ผู้เข้าอบรมมีการเปลี่ยนแปลงในการวัดและประเมินผล มีการสร้างข้อสอบในทางที่ดีขึ้น ใช้เครื่องมือในการการวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสม เช่น สร้างแบบทดสอบแบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ แบบหลายตัวเลือก และใช้คำได้ถูกต้อง นักเรียนเข้าใจง่าย นอกจากนี้มีการรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณแล้วยังมีการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วย เช่น การสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกรายการ ดัชนีการให้สัมภาษณ์ของครูตาติกา กล่าวว่า

“การวัดการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยจะประเมิน สังเกตดูพฤติกรรมเด็กก่อนว่ามีความรู้ระดับใด และมีการประเมินหลังเรียนด้วย”

“ทั้งหมดที่ได้รับจากการเข้าอบรมในครั้งนี้ ได้นำความรู้มาพัฒนาครูและศูนย์ของเรา ส่วนในด้านกรวัดและประเมินผล ทำให้เราได้รู้เทคนิค วิธีการทำข้อสอบให้ถูกต้องมากขึ้น”

“จากการอบรมได้ใช้ความรู้ที่ได้มาใช้ในการสอน ในด้านการวัดและประเมินผล ทำให้ครูตาติกาเราได้รู้วิธีการทำข้อสอบ สร้างข้อสอบแบบใดให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการจะวัด เช่น แบบทดสอบแบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ แบบหลายตัวเลือก และการใช้คำให้ถูกต้อง นักเรียนเข้าใจง่าย”

1.4 ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหลังอบรม

1.4.1 ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ครู และนักเรียนพบว่า ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 รองลงมาคือเห็นด้วยกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61

ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู ส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการส่งผลให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 รองลงมาคือครูสามารถสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสนใจเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 และครูมีความรู้ด้านแผนการสอนเขียนแผนการสอนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74

ด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการส่งผลให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 รองลงมาคือผู้เรียนมีความสนุกสนานมีความสุขกับการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และผู้เรียนมีผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47

และด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนใต้ส่งผลให้โรงเรียนตาดีกามีผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (I-NET) สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 รองลงมาคือโรงเรียนตาดีกาได้ครูที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 และบุคลากรในโรงเรียนตาดีกามีการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหลังอบรม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน	4.09	0.61	มาก
1. บุคลากรในโรงเรียนตาดีกามีการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	4.05	0.51	มาก
2. โรงเรียนตาดีกาได้ครูที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน	4.11	0.39	มาก
3. โรงเรียนตาดีกามีผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (I – NET) สูงขึ้น	4.12	0.92	มาก
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู	4.22	0.56	มาก
1. ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	4.50	0.52	มาก
2. ครูมีความรู้ด้านแผนการสอน เขียนแผนการสอนได้	4.31	0.74	มาก
3. ครูนำความรู้ไปปรับปรุงพัฒนาเทคนิคในการสอน	4.23	0.46	มาก
4. ครูสามารถสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสนใจและเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น	4.38	0.66	มาก
5. ครูได้เผยแพร่ความรู้จากการอบรมให้กับเพื่อนครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน	3.73	0.57	มาก
6. ครูมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น	4.29	0.45	มาก
7. ครูมีพัฒนาการในการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้น	4.07	0.52	มาก
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	4.21	0.50	มาก
1. ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานและมีความสุขกับการเรียน	4.29	0.47	มาก
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	4.19	0.47	มาก
3. ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ง่าย	4.05	0.48	มาก
4. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจในการเรียนมากขึ้น	4.14	0.54	มาก
5. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	3.99	0.56	มาก
6. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้อง	4.63	0.49	มากที่สุด
โดยรวม	4.17	0.55	มาก

1.4.2 ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ครู และนักเรียน ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นดังนี้

1.4.2.1 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

หลังจากที่โครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาติกาเสร็จสิ้นไปแล้ว เมื่อครูได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนตาติกา ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนตาติกา พบว่า โรงเรียนตาติกาได้พัฒนาและให้ความสำคัญกับการสอนตาติกาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการประชุมครูทุก ๆ เดือนเพื่อวางแผนและพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ดังการให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการโรงเรียนตาติกา กล่าวว่า

“ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนตาติกาของเราก็คือ หลังจากทีกลับจากการอบรมเราก็ประชุมครูในตาติกาเพื่อพัฒนาตาติกาของเราให้ดีขึ้นในแง่ของโรงเรียน นักเรียน การสอน อย่างที่ทราบว่าเป็นโรงเรียนตาติกาที่มีงบประมาณที่สนับสนุนไม่มาก แต่เราก็พัฒนาเท่าที่เรามี”

“สิ่งแรกต้องขอบคุณคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีที่จัดโครงการเพื่อพัฒนาครูตาติกาของเราให้มีความรู้ในการสอนเพิ่มขึ้น เมื่อครูเราได้เข้าอบรมแล้ว กลับมาเขาก็ได้เล่าให้ฟังว่าไปอบรมได้อะไรบ้าง สิ่งหนึ่งที่ได้เกิดขึ้นกับตาติกาของเราคือ ได้ครูที่มีศักยภาพในการสอนเพิ่มขึ้น อะไรที่เราพัฒนาได้เราก็ทำด้วยกำลังกายและกำลังทรัพย์ที่เรามีถึงแม้จะไม่มากนัก เพราะครูตาติกาทุกคนล้วนสอนด้วยความอึดกลาส”

1.4.2.2 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู พบว่า ครูมีความรู้ด้านการทำแผนการสอน พัฒนาเทคนิคในการสอน สร้างสื่อการเรียนรู้ พัฒนาการในการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้น และทำให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ดังการให้สัมภาษณ์ของครูตาติกา กล่าวว่า

“หลังจากกลับจากโครงการฯ ครั้งนี้ ดิฉันได้ปรับวิธีการสอนเพื่อให้ นักเรียนสนใจ ตั้งใจในการเรียนมากขึ้นกว่าเดิม บวกกับนักเรียนมีความตั้งใจที่จะเรียน เวลาสอนก็จะทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกกับการเรียน พร้อมจะค้นหาสิ่งต่าง ๆ เพื่อไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม”

นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เข้าอบรมมีการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการอบรมไปสู่ครูที่โรงเรียนตาติกาที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้ครูสอนตาติกาที่มีความรู้เพิ่มขึ้นในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

“นำความรู้ต่าง ๆ ไปบอกต่อให้เพื่อนครูที่ตาติกา เช่น การจัดห้องเรียนให้เหมาะกับนักเรียน การทำแผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน การสร้างสื่อ และการใช้สื่อให้เหมาะกับเนื้อหาที่จะสอน ซึ่งบุคลากรที่ตาติกาของเราและตัวดิฉันเองไม่ค่อยมีความรู้เรื่องนี้เลย โดยเฉพาะการทำแผนการสอน ถือว่าเป็นประโยชน์ให้กับตัวดิฉันและเพื่อน ๆ บุคลากรมาก ๆ”

“นำไปบอกให้กับครูที่ไม่มีอบรมว่าการเรียนการสอนควรมีแผนการสอน สื่อการสอน”

“เรียกประชุมผู้สอนทุกคนเพื่อที่จะเผยแพร่ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม แล้วให้ผู้ทุกคนนำไปปฏิบัติ เช่น ทำแผนการสอน ทำสื่อ ทุกคน”

“เผยแพร่ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมให้กับผู้ที่ไม่เข้าอบรม มีแผนการสอน สื่อ เพื่อดึงดูดความสนใจให้กับเด็ก ๆ”

“นำผลที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการเรียนการสอนของตนเอง และชี้แนะให้กับครูในโรงเรียนด้วย เพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น”

1.4.2.3 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พบว่า นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ง่ายขึ้น นักเรียนมีความกระตือรือร้น ตั้งใจเรียนมากขึ้น มีสื่อให้นักเรียนได้สนุก หัวเราะและมีความสุขในการเรียน ดึงการให้สัมภาษณ์ของครูตาติกา กล่าวว่า

“นักเรียนเข้าใจการเรียนรู้ เข้าใจเนื้อหา จากหนังสือมากขึ้น หมายถึง เข้าใจง่าย เด็กสามารถมองภาพออกจากการใช้สื่อ”

“จากการที่ใช้สื่อ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจมากขึ้น นักเรียนชอบ กระตุ้นการเรียนการสอนได้ดีและทุกครั้งทีสอนเด็กก็ลุ้นว่าสัปดาห์นี้ครูมีสื่อ หรือของเล่นอะไรบ้างให้พวกเขา”

“ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น น่าสนใจ มีสื่อที่เป็นเกมให้นักเรียนได้เล่นกัน ทำให้นักเรียนสนุก หัวเราะ มีความสุขในการเรียน”

“เด็ก ๆ มีความตื่นเต้น สนใจที่จะเรียน มีความกล้าแสดงออก ไม่นอนในเวลาเรียน”

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียนตาดีกาด้วยวิธีการ DEA

(Data Envelopment Analysis)

ผลการศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียนตาดีกาที่เข้าร่วมโครงการเสริมศักยภาพครูสอนตาดีกาในสามจังหวัดชายแดนใต้ด้วยวิธีการ DEA โดยอาศัยตัวแบบ CCR (Charnes Cooper and Rhodes, 1978) และ BCC (Banker Charnes and Cooper, 1984) ซึ่งตัวแบบ CCR มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาค่าสูงสุดของคะแนนประสิทธิภาพทางเทคนิคโดยรวมภายใต้ข้อสมมติ CRS (Constant Returns to Scale) โดยมีค่าระหว่าง 0 ถึง 100 กล่าวคือ ถ้ามีค่าเท่ากับ 100 แสดงว่าโรงเรียนตาดีกานั้นมีประสิทธิภาพ แต่ถ้ามีค่าใกล้ 0 แสดงว่าโรงเรียนตาดีกานั้นไม่มีประสิทธิภาพ ส่วนตัวแบบ BCC มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคะแนนประสิทธิภาพทางเทคนิคที่แท้จริงภายใต้สมมติ VRS (Variable Returns to Scale) โดยการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยนำเข้า หรือปัจจัยผลิตใน 3 ลักษณะ คือ 1) ดำเนินงานสูงกว่าค่าเหมาะสม เมื่อเทียบกับโรงเรียนตาดีกาอื่น (Increasing Returns to Scale : IRS) 2) ดำเนินงานต่ำกว่าค่าเหมาะสม เมื่อเทียบกับโรงเรียนตาดีกาอื่น (Decreasing Returns to Scale : DRS) และ 3) ดำเนินงานได้เหมาะสม (Constant Returns to Scale : CRS) สำหรับคะแนนประสิทธิภาพตามมาตรฐาน (Scale Efficiency: SE) พิจารณาจาก $SE = TE_{CRS} / TE_{VRS}$ หากโรงเรียนตาดีกาบางแห่งไม่ได้ดำเนินงานในระดับที่เหมาะสม ค่าประสิทธิภาพที่ได้จากตัวแบบ CCR และ BCC จะมีค่าที่ต่างกัน ปัจจัยนำเข้าและปัจจัยผลิตในการประเมินประสิทธิภาพ แสดงดังต่อไปนี้

ปัจจัยนำเข้า

1. อายุเฉลี่ยคนที่มาอบรม
2. ประสบการณ์การสอนเฉลี่ย
3. จำนวนครั้งในการอบรมเฉลี่ย
4. รายได้ของครูเฉลี่ยต่อเดือน
5. อัตราส่วนนักเรียนต่อครู
6. จำนวนชั่วโมงเรียนเฉลี่ยต่อสัปดาห์
7. จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้อง
8. คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ I-NET

ปัจจัยผลิต

1. ผลคะแนนความรู้เฉลี่ย
2. ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติเฉลี่ย
3. ผลการประเมินทัศนคติต่อวิชาชีพครูเฉลี่ย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียนตาดีกาใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ ปัตตานี 11 แห่ง ยะลา 6 แห่ง และนราธิวาส 8 แห่ง รวมทั้งสิ้น 25 แห่ง

ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีโรงเรียน 24 แห่ง ที่มีคะแนนประสิทธิภาพเท่ากับ 100 เมื่อประเมินด้วยตัวแบบ BCC และมีโรงเรียน 24 แห่ง ที่มีคะแนนประสิทธิภาพเท่ากับ 100 เมื่อประเมินด้วยตัวแบบ CCR โดยมีตาดีกาลำดับที่ 16 ที่มีการดำเนินการได้สูงกว่าค่าเหมาะสมที่สุด (irs) นั่นก็คือตาดีกายุเมอียะห์มีค่าปัจจัยนำเข้าสูงกว่าเมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่น จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยอายุคนที่มาอบรม มีค่าเท่ากับ 40.00 ควรมีค่าอยู่ที่ 32.72 จำนวนครั้งในการอบรมเฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 10.00 ควรมีค่าอยู่ที่ 3.09 อัตราส่วนนักเรียนต่อครู มีค่าเท่ากับ 53.14.00 ควรมีค่าอยู่ที่ 10.31 จำนวนชั่วโมงเรียนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ มีค่าเท่ากับ 12.00 ควรมีค่าอยู่ที่ 9.93 และจำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้อง มีค่าเท่ากับ 30.00 ควรมีค่าอยู่ที่ 14.91 นั้นแสดงว่าโรงเรียนตาดีกาลำดับที่ 16 ต้องจัดครูมาอบรมไม่ให้มากจนเกินไปเพื่อให้ครูได้อยู่กับนักเรียน จัดครูให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ปรับชั่วโมงเรียนให้น้อยลงและลดจำนวนนักเรียนต่อห้องไม่ให้มากจนเกินไป นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์มีการอ้างอิงไปยังตาดีกาลำดับที่ 3 , 4, 26 และ 24 ดังตารางที่ 16 และตารางที่ 17 ทั้งนี้ผลจากการวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพเชิงสัมพัทธ์ โดยเปรียบเทียบความสามารถในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนตาดีกาด้วยกัน แต่การที่โรงเรียนตาดีกาขาดประสิทธิภาพไม่ได้หมายความว่าตาดีกาแห่งนี้ไม่มีคุณภาพแต่เนื่องจากผลการวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีการดำเนินงานคล้ายคลึงกัน การที่ตาดีกาขาดประสิทธิภาพแสดงถึงโรงเรียนดังกล่าวสามารถเพิ่มประสิทธิภาพโดยการลดการใช้จ่ายนำเข้าแต่ยังคงปริมาณหรือคุณภาพของผลผลิตให้คงที่

ตารางที่ 16 ปัจจัยนำเข้าและปัจจัยผลผลิตในการประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียนตาติกาในสามจังหวัดชายแดนใต้

DMU	ชื่อศูนย์ตาติกา	อายุเฉลี่ยผู้เข้าอบรม	ประสบการณ์สอนเฉลี่ย	จำนวนครั้งในการอบรมเฉลี่ย	รายได้ครูเฉลี่ยต่อเดือน	อัตราส่วนนักเรียน/ครู	ชั่วโมงเรียนเฉลี่ย/สัปดาห์	จำนวนนักเรียนเฉลี่ย/ห้อง	คะแนนเฉลี่ย I-net	คะแนนความรู้เฉลี่ย	คะแนนทักษะการปฏิบัติเฉลี่ย	คะแนนทัศนคติเฉลี่ย
1	พัชรอุอิสลามโรอังก	26.00	10.00	2.00	6,500	14.00	12.00	25.00	0.01	28.00	4.06	4.48
2	ฮีดายาตุสซุมยาน	29.00	11.00	8.00	7,800	14.54	6.00	25.00	52.17	24.00	3.70	4.01
3	นุรุদ্ดีน	37.00	8.00	4.00	6,000	10.00	9.00	10.00	34.55	29.00	3.50	4.42
4	ดารุลฟรกอน	22.00	4.00	3.00	5,500	13.23	7.50	20.00	32.57	25.50	3.80	4.10
5	เรากูตุลอัตฟาล	29.00	7.00	3.00	13,800	13.34	7.50	15.00	32.50	24.00	3.80	4.20
6	นัจมุดดีน	37.00	14.00	3.00	6,000	6.70	9.00	10.00	0.01	27.00	3.80	4.48
7	ปาโรตารุสลาม	26.00	3.00	3.00	6,000	10.00	9.00	10.00	34.50	21.50	3.17	4.34
8	ตุนัสบารู	20.00	3.00	5.00	6,600	7.58	9.00	15.00	33.19	22.00	3.60	3.90
9	นุรุตุคาลิลอัฟฟาล (ประจัน)	31.00	10.00	6.00	6,000	10.90	10.50	20.00	32.50	28.00	3.70	4.48
10	สือฟาร์ตารุสลาม	21.00	3.00	3.00	11,520	9.00	12.00	18.00	30.94	22.67	4.06	4.52
11	อัสตะอานบางปู	28.00	3.00	3.00	6,000	7.86	12.00	30.00	36.26	28.90	3.17	3.97
12	มิภตาสูลัยนนะห์	33.00	6.00	4.00	10,800	6.30	10.50	10.00	51.03	34.00	2.84	4.42
13	ตัครีบุลอัตฟาล (วังญา)	38.00	17.00	5.00	14,400	6.67	9.00	10.00	50.00	28.50	3.63	4.05

ตารางที่ 16 ปัจจัยนำเข้าและปัจจัยผลผลิตในการประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียนตาดีกาในสามจังหวัดชายแดนใต้ (ต่อ)

DMU	ชื่อศูนย์ตาดีกา	อายุเฉลี่ยผู้เข้าอบรม	ประสบการณ์สอนเฉลี่ย	จำนวนครั้งในการอบรมเฉลี่ย	รายได้ครูเฉลี่ยต่อเดือน	อัตรารส่วนักเรียน/ครู	ชั่วโมงเรียนเฉลี่ย/สัปดาห์	จำนวนนักเรียนเฉลี่ย/ห้อง	คะแนนเฉลี่ย I-net	คะแนนความรู้เฉลี่ย	คะแนนทักษะการปฏิบัติเฉลี่ย	คะแนนทัศนคติเฉลี่ย
14	ตัยซึบลอตัฟาล	43.00	20.00	10.00	6,000	17.27	7.50	30.00	0.01	24.00	3.17	4.42
15	นะห์ฏอตุลอตัฟาล	40.00	8.00	4.00	12,000	15.00	9.00	20.00	0.01	29.00	3.47	4.60
16	ยุมอียะห์ (วงเวียนหน้านาฬิกา)	40.00 32.72	10.00 9.50	10.00 3.09	6,000 5,939	53.14 10.31	12.00 9.93	30.00 14.91	17.87 17.69	28.00 28.00	3.40 3.69	4.30 4.30
17	มัสยิดประจำจังหวัดนราธิวาส	36.00	9.00	3.00	6,000	15.57	6.00	15.00	51.28	29.50	2.60	4.20
18	ดารุลอามาน	46.00	17.00	10.00	6,000	13.34	7.50	15.00	64.38	30.50	4.00	4.12
19	อันนุร์	48.00	7.00	8.00	18,000	11.34	7.50	20.00	42.90	20.00	4.67	4.40
20	รือซอ	24.00	5.00	8.00	6,000	19.62	10.50	25.00	0.01	23.00	3.70	4.40
21	อัลยุมอียะห์อัลฮานาญียะห์	31.00	9.00	3.00	6,500	8.45	6.00	20.00	44.16	27.50	3.44	4.80
22	อัลอามีน	37.00	7.00	2.00	6,000	44.50	12.00	20.00	49.26	26.50	3.18	4.42
23	ดารุลนาอีม	40.00	10.00	3.00	8,000	18.40	7.50	20.00	0.01	30.00	4.17	4.36
24	ดารุสลาม	27.00	3.00	3.00	6,000	16.87	13.50	25.00	42.25	31.00	3.47	3.86
25	ตัยเบยตุลอตัฟาล	26.00	3.00	3.00	6,000	14.34	12.00	13.00	29.92	28.00	3.47	4.42

ตารางที่ 17 คะแนนประสิทธิภาพจากการประเมินด้วยตัวแบบ BCC และ CCR ของโรงเรียนตาติกาในสามจังหวัดชายแดนใต้

โรงเรียน	คะแนนประสิทธิภาพ			แบบ
	BCC	CCR	SE	
1. ฟ้าจุฬาอิสลามโรอังก	100.00	100.00	100.00	-
2. ฮีตยาตูลุซซุมยาน	100.00	100.00	100.00	-
3. นูรูตดิน	100.00	100.00	100.00	-
4. ตารูลฟรกอน	100.00	100.00	100.00	-
5. เรากูอตุลอัตฟาล	100.00	100.00	100.00	-
6. นัจมุดดิน	100.00	100.00	100.00	-
7. ปาไรตารูลสลาม	100.00	100.00	100.00	-
8. ตุนัสบารู	100.00	100.00	100.00	-
9. นูรูลฮูตาลีลอัฎฟาล (ประจัน)	100.00	100.00	100.00	-
10. ฮือฟาร์ตารูลสลาม	100.00	100.00	100.00	-
11. อัตตะฮาวูน บางปู	100.00	100.00	100.00	-
12. มิกตาฮูลยันนะห์	100.00	100.00	100.00	-
13. ตัครีบูลอัตฟาล (วังพญา)	100.00	100.00	100.00	-
14. ตัฮซีบูลอัตฟาล	100.00	100.00	100.00	-
15. นะห์กูอตุลอัตฟาล	100.00	100.00	100.00	-
16. ยุมฮือยะห์ (วงเวียนหน้าพีกา)	98.80	99.00	99.80	irs

ตารางที่ 17 คะแนนประสิทธิภาพจากการประเมินด้วยตัวแบบ BCC และ CCR ของโรงเรียนตาติกาในสามจังหวัดชายแดนใต้ (ต่อ)

โรงเรียน	คะแนนประสิทธิภาพ			
	BCC	BCC	BCC	แบบ
17. มัสยิดประจำจังหวัดนราธิวาส	100.00	100.00	100.00	-
18. คารูลอามาน	100.00	100.00	100.00	-
19. อันนัวร์	100.00	100.00	100.00	-
20. รือซอ	100.00	100.00	100.00	-
21. อัลยุมอียะห์อัลฮาซานียะห์	100.00	100.00	100.00	-
22. อัลอามีน	100.00	100.00	100.00	-
23. คารูลนาอีม	100.00	100.00	100.00	-
24. คารูสสลาม	100.00	100.00	100.00	-
25. ตร์เบียตุลอัตฟาล	100.00	100.00	100.00	-

ส่วนที่ 3 แนวทางในการเสริมศักยภาพครูสอนตาติกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

จากผลการประเมินโครงการทำให้ได้แนวทางในการเสริมศักยภาพครูสอนตาติกา จากความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งได้แบ่งประเด็นแนวทางการเสริมศักยภาพครูสอนตาติกาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้

1. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา นับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการให้โรงเรียนตาติกาสู่โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีการนโยบายในการพัฒนาโรงเรียน มีสร้างความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนตาติกากับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนในท้องถิ่น ดังการให้สัมภาษณ์ของครูตาติกากล่าวว่า

“แนวทางการเสริมศักยภาพครูสอนตาติกา สิ่งสำคัญที่สุดคือผู้บริหารตาติกาต้องให้ความสำคัญกับการศึกษา ต้องมีวิสัยทัศน์ มีนโยบายที่จะพัฒนาตาติกาให้ดีขึ้นมีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะสามารถเข้ามาพัฒนาตาติกาได้”

และจากการให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการโรงเรียนตาติกา กล่าวว่า

“โรงเรียนตาติกาได้ก่อตั้งมานานแล้ว สร้างขึ้นมาด้วยงบประมาณของมัสยิดและได้รับบริจาคจากชาวบ้านในชุมชน โต๊ะอิหม่ามจะรับผิดชอบและบริหารศูนย์ตาติกาแห่งนี้ มีงบประมาณบางส่วนที่ทางรัฐให้มอบให้แต่ก็ไม่มากนัก อย่างที่ทราบกันว่าโรงเรียนตาติกา มีงบประมาณที่สนับสนุนไม่มากนัก ฉะนั้นการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียนตาติกาได้เราก็ทำด้วยกำลังกายและกำลังทรัพย์ที่เรามีถึงแม้จะไม่มากนัก เพราะครูตาติกาทุกคนล้วนสอนด้วยความอริยคุณ ผู้อำนวยการตาติกาจึงต้องดูแลใส่ใจรวมถึงพัฒนาตาติกาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น” “เมื่อทราบข่าวว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีที่จัดโครงการเพื่อพัฒนาครูตาติกาเราก็ได้ส่งครูตาติกาเข้าร่วมโครงการอบรม และหลังจากที่กลับจากการอบรมเราก็มีการเรียกประชุมครูในตาติกา ครูที่ได้ผ่านการอบรมเขาก็เล่าให้ฟังว่าไปอบรมได้อะไรบ้าง สิ่งหนึ่งที่ได้เกิดขึ้นกับตาติกาของเราคือได้ครูที่มีศักยภาพในการสอนเพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาตาติกาของเราให้ดีขึ้นในแง่ของโรงเรียน นักเรียน และการสอน”

จากผลที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีหลักสูตร หรือโครงการอบรมเพื่อพัฒนา ศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนตาติกา เนื่องจากผู้บริหารยังขาดวิสัยทัศน์ และขาดความรู้ความสามารถด้านวิชาการ เพื่อรับการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษา วิเคราะห์และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพตาติกาให้มากขึ้น ทั้งนี้จากการลงพื้นที่สู่โรงเรียนตาติกาพบว่า โรงเรียนตาติกาบางแห่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและ พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น เช่น จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ สภาพห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ขาดแคลน อุปกรณ์เทคโนโลยีด้านการศึกษา และสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมี

ส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือโรงเรียนตาติกาในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้าน การจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการ พัฒนาโรงเรียนตาติกาให้เป็นตาติกาต้นแบบ และสำนักงานศึกษาเอกชนจังหวัดควรเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตาติกาให้มากขึ้น

2. การพัฒนาครูตาติกา ให้ได้รับการฝึกอบรมเพื่อเสริมศักยภาพของครูสอนตาติกา ในการพัฒนารูปแบบการสอนให้เหมาะกับผู้เรียนแต่ละระดับ ดังการให้สัมภาษณ์ของครูตาติกา กล่าวว่

“อยากให้มีความโครงการที่พัฒนาครูตาติกา เพราะว่าครูตาติกาส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้รับการฝึกหรือพัฒนาตนเองในด้านการสอนมากนัก ครูที่มาอบรมก็จะเป็นครูเดิม ๆ ดังนั้นอยากให้มีการพัฒนาครูตาติกาให้ทั่วถึง”

“หลังจากที่ได้ผ่านการอบรม ดิฉันได้ปรับวิธีการสอนเพื่อให้นักเรียนสนใจ ตั้งใจในการเรียนมากขึ้นกว่าเดิม” “นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปบอกต่อให้เพื่อนครูที่ตาติกาที่ไม่ได้ เข้ารับการอบรม เช่น การทำแผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน การสร้างสื่อ ซึ่ง บุคลากรที่ตาติกาของเราและตัวดิฉันเองไม่ค่อยมีความรู้เรื่องนี้เลย โดยเฉพาะการทำ แผนการสอน ถือว่าเป็นประโยชน์ให้กับตัวดิฉันและเพื่อน ๆ บุคลากรมาก ๆ”

จะเห็นได้ว่าการที่ครูได้ผ่านการอบรมเป็นการต่อยอดพัฒนาศักยภาพของครูตาติกา ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น แนวทางการเสริมศักยภาพครูสอนตาติกา ผู้วิจัยจึง เห็นว่าควรเปิดโอกาสให้ครูตาติกาได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะครูตาติกา ที่ยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรม เนื่องจากการพัฒนาครูโดยวิธีการฝึกอบรมเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วย ให้ครูได้เรียนรู้ เข้าใจหลักการวิธีการปฏิบัติการสอนที่ถูกต้อง ได้มีส่วนในการพัฒนาความรู้และทักษะ เพื่อนำไปพัฒนาตนเองและผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม สำหรับครูตาติกาที่ได้รับการฝึกอบรมแล้ว ควรมี การติดตามผลอย่างต่อเนื่องและพัฒนาศักยภาพในระดับที่ดียิ่งขึ้น

3. การจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดการศึกษาบนฐานศักยภาพและความ ถนัดของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนค้นพบความถนัดและศักยภาพของตนเอง รวมทั้งการ รวบรวมปรับปรุง เทคนิคการสอน วิธีการสอนให้หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการพูดคุยตอบ คำถามกับนักเรียน จัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก มีความสุข และเน้นให้นักเรียนได้ ปฏิบัติมากขึ้น ดังการให้สัมภาษณ์ของครูตาติกา กล่าวว่

“ต้องปรับปรุงเทคนิคการสอน จากแต่ก่อนใช้การบรรยายอย่างเดียว พอมา อบรมก็ได้ใช้รูปแบบการสาธิต หรือการปฏิบัติมากขึ้น” “ในด้านเทคนิคการสอนก็จะสอน แบบหลากหลายวิธี เช่น การสาธิตให้นักเรียนดูแล้วทำตาม การแสดงบทบาทสมมติสำหรับ

เด็กโต เพื่อให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้นและสนุกกับการเรียน” “ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ให้มีการพูดคุย ตอบคำถามกับนักเรียน”

นอกจากนั้นแล้วต้องมีการออกแบบสื่อสร้างสื่อการสอน สื่อมีลักษณะที่สร้างความสนใจและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นและเกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียน ดังการให้สัมภาษณ์ของครูตาดีกา กล่าวว่า

“เมื่อเราใช้สื่อในการสอนเด็กจะมีความกระตือรือร้นขึ้น สามารถนำมาพัฒนาครูและเพื่อนครูตาดีกาให้มีคุณภาพมากขึ้น” “การสร้างสื่อส่วนใหญ่จะสื่อที่เป็นรูปภาพ เพราะเด็ก ๆ จะสนใจและจำง่าย”

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพครูสอนตาดีกา ควรมีการนิเทศติดตามการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม ช่วยให้ครูเห็นคุณค่าและศักยภาพแห่งตน อีกทั้งช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่น และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

Prince of Songkla University
Pattani Campus